

ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ ਮੇਲਾ—ਖੱਬੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਦਾ ਮੇਲਾ

9. 11. 96.

ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ

ਪਹਿਲੀ ਨਵੰਬਰ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਮੇਲਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਨੁਕਤਾ ਜੋ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਸਮੂਹ ਖੱਬੀ ਧਿਰ ਨੇ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਸ਼੍ਰੂਟੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਕਾਲੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਕੋਈ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨਹੀਂ ਆਇਆ, ਕੋਈ ਭਾਜਪਾ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਬਸਪਾ ਵਾਲਾ ਆਇਆ। ਜਿੱਥੇ ਬਾਬਾ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਿਲਗਾ ਨੇ ਜੋਰਦਾਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਅੱਜ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦੱਸੀ ਅਤੇ ਕਾ. ਗੰਧਰਵ ਸੈਨ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਬੋਡ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵਿਉਤ ਦੱਸੀ, ਉੱਥੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਡਾ. ਜੁਗਿੰਦਰ ਦਿਆਲ ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਵੱਲੋਂ, ਕਾ. ਮੰਗਤ ਰਾਮ ਪਾਸਲਾ ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਐਮ. ਵੱਲੋਂ ਕਾਮਰੇਡ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਇਲਪੁਰੀ ਐਮ. ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਵੱਲੋਂ ਅਤੇ ਨਕਸਲਵਾਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕਾ. ਅਮੇਲਕ ਸਿੰਘ, ਕਾ. ਦਰਸ਼ਨ ਖੱਟਬੜ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆਇਆਂ ਤੇ ਖੱਬੀ ਧਿਰ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ, ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਸਾਫ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸੋਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਖੱਬੀ ਧਿਰ ਹੀ ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਦੀ ਵਾਰਿਸ ਹੈ ਅਤੇ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਮਹਾਨ ਦੇਣ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਫ਼ਖਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਹਿਰ ਦੇ ਚਾਰ ਅੰਸ਼ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਭਰ ਕੇ ਉੱਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਖੱਬੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭਾਸ਼ਣਾਂ ਵਿਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਅੰਸ਼ ਹਨ—ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਦੀ ਵਰਗੀ ਕਿਸੇ ਕਿੰਡੂ-ਪ੍ਰੰਤੂ ਵਿਰੋਧਤਾ, ਧਰਮ ਨਿਰਪੇਖਤਾ ਵਾਲੀ ਸਿਆਸਤ ਯਾਨੀ ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਵੱਖ ਰੱਖਣਾ, ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੀਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਤੇ ਮੌਕਾਪਸਤੀ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨਾ। ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਇਹੀ ਅੰਸ਼ ਅਗਾਂਹ-ਵਧੂ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹਨ। ਇਹੀ ਲੋਕ ਹਿਤੇਸ਼ੀ ਸਿਆਸਤ ਹੈ। ਖੱਬੀ ਧਿਰ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਖੱਬੀ ਧਿਰ ਇਸ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਫੇਰ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ

ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਿਰ ਮਿਲ ਕੇ ਆਪਣੇ ਯਤਨ ਸੁਟਾ ਕੇ ਇਸ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਂਦੀ? ਸਾਰੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਕੇਡਰ ਵੀ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ, ਜਮਹੂਰੀ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਸਾਧਾਰਨ ਲੋਕ ਵੀ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਆਈਟਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ, (ਸਿਵਾਏ ਇਕ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਭੇਂਗਜੇ ਦੇ) ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਗੀਤ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭਾਸ਼ਣ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਨਾਟਕ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਸੀ, ਮੜ-ਮੜ ਕੇ ਇਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਆਓ ਮਿਲ ਕੇ ਇਸ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬਦਲੀਏ।

ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਬੜੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਕੀ ਖੱਬੀ ਧਿਰ ਏਕਤਾ ਕਰਕੇ ਉਤਲੀ ਦੱਸੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰੇਗੀ? ਕੁੱਝ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵਖਰੇਵੇਂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੀ ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ., ਸੀ. ਪੀ. ਐਮ., ਐਮ. ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਅਤੇ ਨਕਸਲੀ ਗਰੁੱਪ ਇਕ ਕੋਆਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਬੈਠਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਰ-ਤਲੀ 'ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਪਾਉਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਸਗੋਂ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਮਿਸ਼ਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਈਗੋ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਨਵੰਬਰ, ਇਸ ਏਕਤਾ ਵਾਲੀ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਆਰੰਭ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ ਮੇਲਾ ਅਸਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਖੱਬੀ ਧਿਰ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਦਾ ਮੇਲਾ ਸਿੱਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਵੱਡੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਚੁਗਮਾਨਾ ਕਰੋ

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਵੀਂ ਰਵਾਇਤ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕੈਪਟਨ ਸਤੀਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ 50 ਲੱਖ ਦਾ ਹਰਜ਼ਾਨਾ ਭਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੁਣਾਇਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਰਵਾਇਤ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਹਿੰਦੇਸਤਾਨ ਵਿਚ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਨ੍ਹ ਪੇਸਾ ਕਮਾਇਆ ਅਤੇ ਅੰਨ੍ਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣਾਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਏ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਹੋ ਪ੍ਰਯੋਗ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਵਾਮੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾਅਰਾ ਲੈ ਕੇ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

'ਬ੍ਰਿਸ਼ਟ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਜ਼ਬਤ ਕਰੋ, ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਚੰਗੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸ਼ਰਤ ਕਰੋ।'